DE SUKKEL

Hij was ongeveer vijftien jaar, een hoogopgeschoten jongen met kuitlooze beenen en een sproeten-gezicht, waaruit twee mat-blauwe oogen glansloos de wereld instaarden. Zijn neus was dik, zijn mond breed, zijn kin puntig, zijn schouders hoekig, maar stevig. Hij heette Harmen Dirks en was loopjongen bij Bekker en Van Haalen, waar hij voor f 3.— in de week alle pakken en pakjes mocht dragen en de noodige standje en stompen erbij.

Nu maakten de stompen, die afwisselend van de bazen, den meesterknecht en de pakhuisknechts kwamen, véél minder indruk op Harmen Dirks dan de standjes. Als hij zag, dat een stomp in aantocht was, boog hij zich schuins naar beneden, hield zijn arm in een driehoek en riep maar vast vooruit „au!" of „sla je zuster!", naar gelang van den staat van hem, die den stomp wou toedienen. Maar had hij hem eenmaal beet en was de angst geweken, dan lachte zijn breede mond. „Flauwe aardigheid, hoor!" zei hij dan vriendelijk. Tegenover de bazen grijnsde hij alleen.

Maar een standje drong Harmen Dirks tot in merg en been en over een standje kon hij uren loopen tobben. Dit sproot voort uit zijn plichtsgevoel en zijn ijver. Hij had weinig hersenen, maar twee flinke handen en al het werk, waar hij zijn hoofd niet zoozeer bij noodig had, lukte hem en was netjes. Hij maakte keurige pakjes, zorgde er zooveel mogelijk voor, dat het pakhuis een ordelijk aanzien had, wreef eens in de week de oude mahoniehouten schrijftafel van Van Haalen met was, haalde iederen dag voor de bazen „broodjes-met-wat-er-op" en plakte de postzegels keurig en recht op de helblauwe firma-enveloppen. Bovendien was hij 's morgens altijd de eerste en 's avonds de laatste.

Op al deze goede eigenschappen was Harmen Dirks echter niet trotsch, want hij was maar eenbescheiden jongetje, dat het een genade vond f 3.— per week te verdienen en er niet over dacht, dat hij voor al zijn gesloof en gedraaf ook wel een beetje vriendelijkheid mocht krijgen.

Standjes leken hem dan ook altijd verdiend.

„Ik ben ook zoo dom!" dacht hij zuchtend en geen enkele grap kon hem dan zoo'n dag den vrede hergeven. Nog vroeger stond hij daarna voor de deur, nog later bleef hij, nog sneller gingen zijn handen en draafden zijn voeten en als de knechts nog aan het schaften waren, was hij alweer druk aan den gang.

De bazen, die met ontevreden gezichten de winsten van hun bloeiende zaak boekten, hadden den vluggen Harmen Dirks wel degelijk in de gaten, maar ze waren wel zoo wijs hem niet door lof minder bescheiden te maken. Als ze hem passeerden, keken ze over hun lorgnetten naar het sproetige jongetje, zoodat Harmen Dirks tot in zijn nieren verkilde en hen zegende, als ze zonder een aansporing tot werken voorbijgingen.

Op een noodlottigen dag kreeg Bekker het in zijn hoofd den jongen kantoorwerk te laten doen. Van Haalen vond het nonsens, maar Bekker dreef door en den volgenden dag werd Harmen Dirks in het privé-kantoor geroepen en stelde men hem met een paar woorden op de hoogte van de plannen, die de patroons met hem hadden.

Harmen Dirks voelde zich dood-ongelukkig; hij was zoo tevreden met zijn werk en zelfs de meest-ruwe stompen van de knechts kwamen hem verkieslijker voor dan de doorborende blikken vanachter de lorgnetten zijner patroons, die van nu af aan geregeld op hem gericht zouden zijn.

„Begrepen?" vroeg eindelijk Bekker.

Harmen Dirks knikte, draaide zijn pet rond en keek naar de deur.

„Jawel!" zei hij, heesch van ontroering.

„Zoo — leg dan je pet maar in het pakhuis en ga zoo meteen aan dat tafeltje bij 't raam zitten, dan zal ik je wat werk geven. Je schrijft toch netjes?"

„Jawel!" zei Harmen Dirks. En hij ijlde naar het pakhuis, legde zijn pet op zijn stapeltje brood, trok eens aan zijn jasje en zijn das en ging weer terug.

Bekker gaf hem eerst een concept-briefje, liet hem dat overschrijven. Het duurde lang, maar het zag er netjes uit.

„Zoo — dat gaat nogal!" zei Bekker, „alleen kan 't wel een beetje vlugger! Kijk, schrijf nu 't zelfde briefje aan deze firma's. Je hoeft er alleen maar op te letten, dat de naam verandert en dat je telkens het bedrag invult, dat ik achter die namen gezet heb. Begrepen?"

„Jawel!" zei Harmen Dirks, omdat hij voor geen millioen „nee" had durven zeggen. Maar hij snapte er niets van. Dat eerste briefje was gelukkig goed gegaan, al had hem dan ook het zweet uitgebroken van angst dat er onverwachts een inktmop op 't papier zou vallen of de krul van een hoofdletter niet sierlijk genoeg zou zijn. Maar deze nieuwe opdracht.... In zijn ooren gonsde het en zijn arm klein beetje hersens drong tegen zijn schedel van inspanning om het te begrijpen.

Dit maakte Harmen Dirks diep rampzalig. Hij stopte de vingers in zijn ooren en staarde ettelijke seconden op het lijstje met de firmanamen en de getallen, echter zonder dat het geval hem iets duidelijker werd. Ten slotte kon hij zelfs niet meer begrijpen, waarom hij het niet begreep: er was hem in al die maanden nog nooit iets opgedragen, of hij had het kunnen uitvoeren. Waarom nu dit niet?

Maar toen Harmen Dirks zoo ongeveer tien minuten had zitten staren, begreep hij toch één ding: dat de wereld vergaan kon, vóórdat hij een letter op 't papier gezet had. Hij nam de vingers uit zijn ooren, keerde zich om naar Bekker en zei in een lach en een snik:

„Ik kan 't niet, meneer!"

„Sukkel!" snauwde Bekker. Hij liet Harmen Dirks bij zich komen met de gegevens en probeerde werkelijk in allen ernst, wel vier maal achter elkaar, het den jongen aan zijn verstand te brengen.

Harmen Dirks luisterde, zei af en toe „jawel", maar kon de uitlegging niet volgen. Als hij dacht één hou-vastje te hebben, dook er weer een nieuw probleem op en als dat dan voor hem was opgelost, was de klaarheid van het vorige alweer voor hem vertroebeld.

„Snap je er nu *iets* van?" vroeg ten slotte Bekker.

„Nee, meneer!" zei Harmen Dirks.

„Jongen ....." stamelde Bekker, zijn hand opheffend, „ga uit mijn oogen, of ik vermóórd je!"

De jongen liet zich dat niet tweemaal zeggen en zijn arm in een driehoek boven zijn hoofd houdend, vloog hij het privé-kantoor uit, zijn hart vol dankbaarheid over deze verlossing.

Na dien dag was hij weer tot loopjongen gedegradeerd en deed hij, zoo mogelijk, nog meer zijn best. Dubbel lief was hem het pakhuis geworden, nu hij de verschrikkingen van 't kantoor kende en hij had zich misschien nog nooit zoo vroolijk gevoeld, als na deze mislukte poging om een sportje op zijn maatschappelijk laddertje hooger te komen.

Toen hij er een jaar was, berekenden Bekker en Van Haalen samen, of de zaak een loonsverhooging kon lijden en nadat Bekker zijn compagnon minstens zes maal voor „idioot" en twee maal voor „schraper" had uitgescholden — Bekker was n.l. vóór en Van Haalen tégen de verhooging — terwijl Van Haalen zijn compagnon voor de voeten geworpen had „je bent geen zakeman, je moet van je personeel weten te profiteeren", werd er overeengekomen, dat Harmen Dirks voorloopig f 3.25 per week zou verdienen.

„Maar nu niet in-eens gaan luiwammessen, hoor!" dreigde Van Haalen, nadat hij den jongen het nieuws verteld had.

„Nee, meneer!" beloofde Harmen Dirks, zoo overmatig verheugd, dat hij zijn traditioneelen verlegenheidslach achterwege hield.

„Mooi, afgemarcheerd dan maar!"

Van nu af aan verbeeldde Harmen Dirks zich, dat niemand het op de wereld beter had dan hij. Het kwartje loonsverhooging per week mocht hij van zijn moeder houden en daar hij niet van snoepen hield en evenmin van rooken, verhuisde het kwartje iederen Zaterdagavond in de gleuf van zijn spaarpot, dien hij in zijn bedstede, op het donkerste plekje van de beddeplank, gedeponeerd had.

„En waar spaar je nou voor op?" vroeg moeder eens.

„Ik wou zoo graag een langen broek hebben!" zei Harmen Dirks.

Moeder vond het een goed idee; alleen zou het wel heel lang duren, eer haar jongen zooveel bij elkaar had. — Maar Harmen Dirks was óók geduldig en gooide iedere week zijn spaargeld in het varken.

Doch helaas! zelfs voor plichtsgetrouwe en tevreden loopjongens breekt wel eens een bittere ure aan: dat ondervond ook Harmen Dirks.

Op een stralenden wintermorgen — een massa droge sneeuw was dien nacht gevallen en bevroren en de heele stad was louter wit en goud — stapte Harmen Dirks fluitend de straat op, om een pakje aan een van de klanten van Bekker en Van Haalen af te leveren; er zaten twee héél-fijne porceleinen mocca-kopjes in met gouden randjes.

„Denk er om, Dirks!" had Bekker gezegd, „je moet het aan meneers kantóór brengen, want 't is een cadeautje voor zijn vrouw en hij wil 't zelf mee naar huis nemen!"

„Jawel!" zei Harmen Dirks.

En nu was hij aan 't groot kantoorgebouw en stapte de trap op.

„Waar moet je heen, jongmensch?" vroeg een heer, die hem achterop kwam.

„Kantoor van Meester Eerendaal!" zei Harmen Dirks en hij hield het pakje in de hoogte.

„Ga ik juist naar toe, geef maar hier! Dat spaart je een trap uit!"

De jongen kleurde over de vriendelijkheid van den vreemden meneer en gaf het pakje af.

EEN KIJKJE IN DE NIEUWE HAAGSCHE MONTESSORI-SCHOOL.

Op 23 Februari werd in de Van Hovestraat te 's-Gravenhage een Montessori-school geopend. Directrice der school is mevrouw J. Werker. Op de Montessori-scholen worden de kinderen volgens de methode der Italiaansche onderwijs-hervormster Dr. Maria Montessori in vrije en geordende activiteit geoefend in zelfontwikkeling en zelftucht.